

Input wetsvoorstel Tijdelijke wet testbewijzen covid-19

12 maart 2021

Vanuit juridisch perspectief bekeken, zien wij dit wetsvoorstel Tijdelijke wet testbewijzen covid-19, als een positieve ontwikkeling. Vooral ten aanzien van de verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens wordt door middel van dit wetsvoorstel de nodige duidelijkheid gecreëerd.

Wij zien twee praktische en juridische aandachtspunten.

Het eerste aandachtspunt ziet op de voorgenomen uitzondering op het vragen om testbewijzen als het gaat om medewerkers van evenementen. Het tweede aandachtspunt ziet op het voorgenomen gesloten systeem qua gebruik van voorgeschreven applicaties voor het distribueren en aanbieden van testuitslagen.

Medewerkers en testbewijzen

Op grond van het nieuw voorgestelde artikel 58ra lid 7, kunnen werknemers niet verplicht worden om een testbewijs te overleggen aan de werkgever, zijnde een organisator van een evenement. In de memorie van toelichting wordt daarover gesteld:

De aard van de rechtsverhouding en de afhankelijkheidsrelatie tussen werkgever enerzijds en werknemer, uitzendkracht, gedetacheerde, zzp'er en vergelijkbare medewerkers anderzijds, de consequenties voor de medewerker die geen testbewijs kan of wil overleggen, de inbreuk op de privacy van de medewerker en de doorbreking van het medisch beroepsgeheim maken het verplicht testbewijs voor medewerkers voornamelijk vanuit het oogpunt van de proportionaliteit een te ingrijpende maatregel.

Het wetsvoorstel omschrijft vervolgens dat vrijwilligers wel gevraagd kan worden om zich te testen. Daarbij wordt verwezen naar de tests van Fieldlabs, waar onder vrijwilligers een grote bereidheid bestond om te testen. Er zal echter niet altijd de mogelijkheid bestaan om voldoende vrijwilligers in te zetten die ook nog bereid zijn om zich te laten testen. De memorie van toelichting stelt derhalve:

Voor medewerkers die zich vrijwillig willen laten testen, wordt dat uiteraard mogelijk gemaakt. In combinatie met aanvullende maatregelen kan het risico dat medewerkers het virus verspreiden onder deelnemers aan activiteiten of bezoekers van voorzieningen waarvoor een testbewijs verplicht is, op een aanvaardbaar niveau gebracht te worden. Daarnaast geldt dat iedere werknemer door de werkgever beschermd dient te worden tegen het risico op besmetting met het coronavirus. Ook met de inzet van testbewijzen blijven maatregelen door de werkgever vanuit de arbeidshygiënische strategie noodzakelijk.

Wat deze 'aanvullende maatregelen' inhouden blijft in het midden. Hoewel er aangenomen kan worden dat het gaat om het dragen van mondkapjes, het houden van afstand en het hanteren van de overige voorgeschreven maatregelen, blijft het de vraag in hoeverre dat voldoende maatregelen zijn om niet alleen de medewerkers, maar ook de bezoekers te beschermen. Een aanvullende

ICTRecht B.V.

Jollemanhof 12
1019 GW Amsterdam

TELEFOON
020 663 1941

E-MAIL
info@ictrecht.nl

INTERNET
ictrecht.nl

KVK
72602651

BTW
NL859169820B01

IBAN
NL64 RABO 0334 0962 94

LOCATIES

NEDERLAND
Amsterdam
Groningen

BELGIË
Brussel

omschrijving van de beoogde maatregelen, inclusief onderbouwing van het effect van dergelijke maatregelen, zou bijdragen aan het borgen van veiligheid van alle betrokken personen.

Gesloten systeem

Het wetsvoorstel gaat uit van een controle aan de poort aan de hand van een vooraf bepaalde applicatie of een schriftelijk bewijs. Uit het wetsvoorstel en de daarbij horende memorie van toelichting blijkt niet in hoeverre er onderzoek is gedaan naar werkbare alternatieven.

Door deze verplichte controle aan de poort, ontstaat een extra administratieve handeling, naast de gewone kaartcontrole. Een extra handeling die fraudegevoelig kan zijn, zo wordt ook geconstateerd in de volgende passages van de memorie van toelichting:

Op de organisatie die verantwoordelijk is voor de activiteit of voorziening waar testbewijzen zijn voorgeschreven, rust de verplichting slechts toegang verschaffen aan diegenen die beschikken over een geldig testbewijs. Naast het gebruik van CoronaCheck Scanner zal de organisatie, afhankelijk van de specifieke context en gebruikssituatie, aanvullende maatregelen moeten treffen om aan deze verplichting te voldoen en zodoende locatiegebonden frauderisico's effectief te bestrijden.

En:

Sluitstuk van het tegengaan van fraude is toezicht en handhaving. Daarvoor zou in CoronaChecker Scanner een extra functionaliteit toegevoegd kunnen worden, bijvoorbeeld om na te gaan of iedereen bij toegang is gecontroleerd. Dit is echter niet goed mogelijk zonder dat een verzameling wordt aangelegd van alle gelezen testbewijzen, hetgeen in het kader van gegevensbescherming onwenselijk is. Een dergelijke controle kan ook anders. Bijvoorbeeld door de inzet van 'mystery guests' of door steekproefsgewijs bij de organisator mee te kijken of daadwerkelijk wordt gecontroleerd op testbewijzen. Degene die fraudeert en een testbewijs van een ander of een vervalst testbewijs toont, dan wel de organisator die de hand licht met de voorschriften is in overtreding, zodat handhavend kan worden opgetreden.

Zou het, indien technisch mogelijk en vanzelfsprekend met voldoende waarborgen op privacyvlak omkleed, geen optie zijn om de negatieve testuitslag anders in te zetten? Is het niet mogelijk om de technische koppelingen, die uitvoerig worden omschreven op Github, te koppelen aan een kaartverkoop app die voldoet aan bepaalde standaarden? Te denken valt aan een oplossing waarbij bezoekers toegang krijgen tot een evenement na vertoon, en/of scannen, van hun toegangsbewijs in een app. Dit toegangsbewijs wordt vervolgens uitsluitend in de betreffende app getoond nadat de negatieve testuitslag is vastgesteld.

Ook in deze kaartverkoop app hoeft de testuitslag niet opgeslagen te worden, maar kan volstaan worden met een enkel kort signaal waaruit blijkt dat de betreffende bezoeker beschikt over een negatieve testuitslag.

Op deze manier worden twee potentiële problemen voorkomen. Ten eerste het probleem van de aanvullende controle met de CoronaChecker Scanner aan de poort,

en de daarbij horende risico's van fraude. Ten tweede wordt hiermee het risico bestreden dat bezoekers zonder testuitslag naar het evenement zullen komen in de hoop fraude te kunnen plegen met de CoronaChecker Scanner. Immers, als je al niet beschikt over een geldig toegangsbewijs, omdat deze in de daartoe bestemde kaartverkoop app niet wordt vrijgegeven, zal het voor kwaadwillende bezoekers ook minder voor de hand liggen om naar het evenement te komen, in de wetenschap dat ze zowel de reguliere kaartcontrole als coronacontrole moeten omzeilen.

